

Warszawa, dnia 16 listopada 2023 r.

OPZZ/ SK/2860/ 2023

Szanowny Pan
Prof. dr hab. inż Marek Wiktor ZAWIESKA
Dyrektor
Centralnego Instytutu Ochrony Pracy –
Państwowego Instytutu Badawczego

Z dniem 17 listopada 2023 r. wchodzi w życie znowelizowane przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.

Pomimo wielu zasadnych zmian dostosowujących prawo do aktualnych warunków pracy wykonywanych na stanowiskach pracy z wykorzystaniem monitorów ekranowych, jako związkowcy z OPZZ ubolewamy, że przepisy odnośnie pracy na stanowiskach z wieloma monitorami ekranowymi wciąż pozostają poza regulacjami prawnymi. Zarówno Panu Dyrektorowi, jak i ekspertom z CIOP znane są problemy praktycznego ich stosowania, zwłaszcza odnośnie zagrożeń i ich eliminacji czy też liczby możliwych do obserwacji bądź stałego nadzoru monitorów ekranowych na wielu stanowiskach. W tym miejscu składamy na ręce Pana Dyrektora podziękowania za możliwość spotkania z ekspertami Instytutu, do którego doszło w lipcu br. z reprezentacją związkową OPZZ zrzeszoną w Związku Zawodowym Dyżurnych Ruchu. Związkowcy przedstawiali wówczas wiele problemów na stanowiskach pracy z wieloma monitorami ekranowymi w centrach sterowania ruchem kolejowym.

Przepisy znowelizowanego rozporządzenia niestety, nie zauważyły tych stanowisk.

Stąd zwracam się do Pana Dyrektora z propozycją i wnioskiem wynikającym z potrzeb i praktyki o podjęcie prac badawczych i naukowych zgłębiających to zagadnienie lub kontynuowanie prac w Instytucie, jeśli takie są prowadzone.

Do rozważania poddajemy następujące propozycje i obszary:

- 1) miejscem pogłębionych badań, a w związku z tym i wytycznych i dobrych praktyk w obszarze stanowisk pracy z wieloma monitorami ekranowymi mógłby być obecnie realizowany **Program wieloletni pn. Rządowy Program Poprawy Bezpieczeństwa i Warunków Pracy** – VI etap (okres realizacji: lata 2023–2025) w zakresie prowadzenia badań odnośnie kryteriów, metod i urządzeń do pomiaru oraz oceny czynników środowiska pracy na tych stanowiskach, zgodnych z ergonomią;

- 2) dla pracowników niezwykle istotne byłoby **rozpowszechnienie do stosowania przez pracodawców narzędzia pomiarowego, jakim jest okulograf** stosowany do oceny obciążenia (zmęczenia) narządu wzroku pracownika;
- 3) ważne byłyby także **jasne wytyczne wynikające z badań oraz opinia Instytutu odnośnie maksymalnej liczby monitorów ekranowych** różnego przeznaczenia, które mogą być przypisane pojedynczemu pracownikowi do obsługi, obserwacji czy też nadzoru;
- 4) określenie wskazówek i zaleceń dla **pracodawców do uznawania przez nich prawa pracownika do uzyskania okularów korygujących wzrok, na stanowiskach pracy z wieloma monitorami**, tj. uznanie wprost, że praca na tych stanowiskach podlega pod przepisy niniejszego rozporządzenia. Trudno jest zrozumieć czym się różni w swej szkodliwości oddziaływanie na narząd wzroku pracownika monitor wchodzący w skład zestawu komputerowego od takiego samego monitora ekranowego stojącego na tym samym biurku, ale nie wchodzącego w tzw. „osprzęt komputera”.

Panie Dyrektorze,

Przedstawione poniżej problemy wymagają kontynuacji dyskusji wśród naukowców i ekspertów, efektem której nastąpiłaby zmiana postaw pracodawców. Nadal jako związki zawodowe będziemy postulować zmiany prawne zwracając się do właściwego resortu, uwzględniające i regulujące pracę na stanowiskach pracy z wieloma monitorami.

Wciąż niestety obserwujemy stosowaną powszechnie przez pracodawców praktykę polegającą na zlecaniu pracownikom obsługi i nadzoru nieograniczonej liczby monitorów ekranowych, w efekcie czego pojedynczy pracownik ma obowiązek w trakcie zmiany roboczej prowadzenia obserwacji i stałego nadzoru od kilku do kilkudziesięciu monitorów ekranowych różnego przeznaczenia. Dalszy brak jakichkolwiek regulacji w sprawie liczby możliwych do obserwacji, obsługi i stałego nadzoru monitorów ekranowych staje się coraz bardziej niebezpieczny. Ludzka percepcja nie jest wyczerpywalna i ma swoje ograniczenia, których nadwyrężenie prowadzi wprost do możliwości popełnienia błędów, co jest niezwykle niebezpieczne na stanowiskach pracy związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem publicznym, w takich dziedzinach jak np. transport publiczny, gdzie ludzki błąd może doprowadzić do nieobliczalnej w skutkach ludzkiej tragedii, katastrofy czy śmierci.

W ocenie OPZZ jedynie Instytut jest miejscem, które może zapoczątkować dobre praktyki na podstawie badań naukowych na stanowiskach pracy z wieloma monitorami ekranowymi.

Znając wrażliwość społeczną Pana Dyrektora, zwracamy się z prośbą o wsparcie merytoryczne w jaki sposób, pomimo wciąż braku regulacji prawnych w tym obszarze, wesprzeć pracowników zarówno w perspektywie krótkofalowej – proponując już gotowe rozwiązania opracowane przez Instytut, oraz długofalowej – kontynuując badania odnośnie ergonomii pracy na tych stanowiskach.

Z góry dziękuję i pozostaję w kontakcie

Wiceprzewodniczący OPZZ

Sebastian Koćwin